

ע"פ 3811/17 - אליהו קריספיל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 3811/17

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט ד' מינץ

המערער:

אליהו קריספיל

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
28.3.2017 בתפ"ח 35178-12-15 שניתן על ידי כבוד
השופטים: ב' ארבל - סג"נ, ש' אטרש וי' אברהם

תאריך הישיבה:

כ"ה באדר התשע"ח (12.3.2018)

בשם המערער:

עו"ד מיכאל גבאי

בשם המשיבה:

עו"ד נילי פינקלשטיין

בשם שירות המבחן למבוגרים:

גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ב' ארבל, השופט ש' אטרש והשופט י' אברהם) בתפ"ח 3517-12-15 מיום 28.3.2017, בגדרו נגזר על המערער עונש של 16 שנות מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. בנוסף, חויב המערער לשלם פיצוי כספי למשפחת המנוח.

רקע ועיקרי כתב האישום המתוקן

2. ביום 23.11.2016 הורשע המערער על-פי הודאתו – במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש – בעבירות של הריגה ושיבוש מהלכי חקירה.

3. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 24.11.2014 סמוך לשעה 17:30 יצא המנוח מביתו וביקש ממוטי בן אליהו קריספיל, בנו של המערער, להפסיק לנסוע בטרקטור ליד ביתו בשל הרעש שהדבר גורם. במקום התפתח ויכוח בין מוטי לבין המנוח ובהמשך חזר המנוח לביתו. מוטי והמערער, הבן והאב, הצטיידו בסכין ובכלים חדים אחרים וקראו לעבר חלון דירת המנוח קריאות מאיימות במטרה לגרום לו לרדת לרחוב. המנוח ירד לרחוב כשהוא אחוז לום מתכת. במקום התפתח ויכוח שכלל קללות ואיומים הדדיים. המנוח התרחק מן השניים. זרק את הלום שבו אחז, וצעק לעברם כי הוא בדיים ריקות, ושיזרקו את הסכינים אם ברצונם לריב עמו. מוטי והמערער דקרו וחתכו את המנוח במספר מקומות בגופו. אחת הדקירות של המערער פגעה בווריד הראשי בירכו של המנוח והובילה למותו מאובדן דם. המערער העלים את הכלים החדים שבהם השתמש לביצוע ההריגה.

עיקרי גזר הדין של בית המשפט המחוזי

4. בראשית דבריו התייחס בית המשפט למתחם הענישה בקובעו כי עבירת שיבוש ההליכים טפלה לעבירת ההריגה, ומשכך יש לקבוע להן מתחם ענישה משותף. בית המשפט עמד על ערך חיי האדם, קדושתם, והחשיבות הרבה הנודעת לשמירה עליהם. עוד בחן בית המשפט את נסיבות ביצוע העבירה, תוך שהוא קובע כי נעשתה באופן מכוון ובאלימות אכזרית. בית המשפט המחוזי התייחס למנעד הענישה הרחב הקיים ביחס לעבירת ההריגה, כשהוא עומד על החומרה היתרה הקיימת בשימוש בסכינים ובכלי נשק קרים אחרים על מנת לפגוע בזולת. בשל הנסיבות האמורות, והחומרה היתרה הנודעת לעבירות הסכינאות, קבע בית המשפט את מתחם הענישה בין 14 ל-17 שנות מאסר.

5. בית המשפט המחוזי נתן דעתו על נסיבותיו האישיות של המערער וציין כי לא הובאו ראיות המצביעות על תרומה כלשהי שתתרום לחברה. קביעה זו התבססה, בין השאר, על השירות הצבאי הלקוי של המערער, התמכרותו רבת השנים לסמים וכן גיליון ההרשעות ה'עשיר' שלו הכולל 9 הרשעות בעבירות סמים, אלימות ורכוש, כולם לפני שנת 2009. בית המשפט בחן גם את תסקיר שירות המבחן לפיו מתקשה המערער להעמיק בהתבוננות אודות ההשלכות של מעשה ההרג על משפחת המנוח, ושכלל הערכה על העדר יכולתו לקחת חלק בקבוצה טיפולית. בית המשפט המחוזי הוסיף כי התרשם שמילות החרטה שאותן השמיע המערער בבית המשפט "נשמעו כדקלום, ולא הבעת חרטה של ממש ואמפטיה כלשהי כלפי בני משפחת הקרבן שישבו מולו". בשל הנסיבות האמורות, החליט בית המשפט כי יש לקבוע את עונשו של

המערער ברף העליון של מתחם הענישה. בשיקולול נסיבות העניין גזר בית המשפט על המערער עונש של 16 שנות מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. בנוסף, חויב המערער לשלם פיצוי כספי למשפחת המנוח בסך של ₪200,000.

מכאן הערעור שלפנינו.

עיקרי טענות הצדדים בערעור

6. המערער טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בקבעו מתחם ענישה בין 14 ל-17 שנות מאסר בפועל, וכי ראוי למתחם הענישה להיות בין 6 ל-11 שנות מאסר. המערער מסתמך בטיעונו על שורה ארוכה של פסקי דין שהגיש בא-כוחו, ואשר יש בהם כדי לבסס, לטענתו, מתחם ענישה כאמור. עוד טען המערער כי בית המשפט המחוזי התעלם כליל מהודייתו בעבירה, ומחלק מנסיבות ביצוע העבירה אשר יש בהן כדי להפחית מחומרתה. מותו של המנוח נגרם מדקירה יחידה בירכו. המנוח תרם בהתנהגותו לאירוע, בכך שהצטייד בלום מתכת, איים וקילל את המערער ואף "הזמין" את המערער ואת בנו לריב עמו. עוד טוען המערער, כי טעה בית המשפט כאשר לקח בחשבון את עברו הפלילי, כיוון שהרשעותיו הקודמות של המערער התיישנו, ואת העבירה האחרונה ביצע עוד בשנת 2006. ב"כ המערער הדגיש בטיעונו לפנינו, כי נפקדו מגזר הדין של בית המשפט המחוזי, שיקולים הכרחיים לזכותו של המערער, ובהם – גילו, מצוקות במהלך שנות חייו, ילדים שגידל, מחלתה של אשתו. אין בגזר הדין מילה טובה על המערער, בית המשפט המחוזי התעלם מהעדר כוונה לתוצאה הקטלנית ולא התחשב בחרטתו של המערער.

7. מנגד טענה ב"כ המדינה כי העונש הולם, והציגה שורת פסקי דין לתמיכה בעמדתה. לדבריה, שלא כנטען על-ידי ב"כ המערער, המנוח לא תרם לתוצאה הקשה. המערער ובנו הסלימו את התנהגותם, איימו על המנוח, ששט מצדו את הלום שאחז בו והודיע כי בא בידיים ריקות. מדובר בתקיפה אכזרית, דקירות רבות, לא רק בירך, אלא גם בחזה. ויכוח קודם הסתיים, ואף-על-פי כן, הלך המערער, הצטייד, תכנן, חזר חזרה, לא התקררה דעתו, עד אשר עשה את אשר עשה. גזר הדין – הולם.

דין והכרעה

8. דין הערעור להידחות. הלכה פסוקה היא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את דינו של מערער, ואינה נוטה להתערב בעונש שנגזר על-ידי הערכאה הדיונית, זולת בנסיבות חריגות שבהן נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני מהענישה המקובלת במקרים דומים. "ניתן להגדיר 'עבירת הריגה' כדרגת ביניים בקבוצת עבירות ההמתה, המצויה מתחת לעבירת רצח ומעל לעבירת גרימת מוות ברשלנות. לעתים חוצה העברין במידת מה את קו גרימת מוות ברשלנות ולעתים נופל הוא במרחק לא רב מקו עבירת הרצח. מרחב זה מחייב בדיקה מעמיקה ורגישה של נסיבות המקרה הקונקרטיות" (ע"פ 865/09 חאמד נ' מדינת ישראל, פסקה 4 לפסק דינו של כב' השופט הנדל (10.12.2009)). נסיבות ביצוע עבירת ההריגה שהמערער הורשע בה ממקמים אותה ברף העליון של החומרה, סמוך לעבירת הרצח. המערער הוביל לאסקלציה של האירוע, והרג את המנוח בלא התגרות ממשית מצדו. סכסוך על עניין פעוט התפתח לאסון נורא, למותו של המנוח, טרגדיה שאין לה תקנה. "אין אנו פטורים עוד מלהתוות קווים לרמת הענישה הראויה שבגדרם יש לנקוט את הגישה המחמירה, לאמור הגישה הרואה בעונש המרבי את נקודת המוצא שממנו מפחיתים לפי נסיבות המקרה, נסיבותיו האישיות של העברין, תדירותה או נדירותה של העבירה, הרתעת עבריינים בכוח ועוצמת הסלידה ושאת הנפש של החברה. כאן, בבואנו לשקול את משקלו היחסי של כל אחד מאלה, יש

לייחס משקל כבד במיוחד לשני האחרונים" (ע"פ 1456/01 חדד נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (22.10.2001)).

9. אין בידינו לקבל את טענת המערער ביחס לפערי הענישה בינו לבין בנו. המערער ובנו הורשעו בעבירות שונות, וחלקם בביצוע מעשה ההריגה היה שונה באופן מהותי. יתרה מכך, לעקרון אחדות הענישה חשיבות רבה אך כפי שקבע בית משפט זה "עקרון אחדות הענישה אינו חזות הכל. השיקול בדבר אחדות הענישה הינו שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול על מנת להגיע לתוצאת מאוזנת המגשימה את תכלית ההגנה על עניינו של הציבור והפרט" (ע"פ 7350/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.1.2013)). אם כן, משעמדנו על כך שהעונש שנגזר על המערער סביר ואינו מצדיק את התערבות ערכאת הערעור, אין די בטיעון על אחדות הענישה כדי לשנות ממסקנה זו.

10. הובא לפנינו תסקיר קצין מבחן ממנו עולה כי המערער השתלב במחלקה המטפלת בגמילה מהתמכרויות וכי ניכר שיפור בהסתגלות שלו למחלקה ולנהליה. יש לברך על השתלבות המערער בהליך הגמילה והשיקום ולקוות כי יתמיד בו. ואולם בהתחשב במכלול הנסיבות האישיות של המערער כמו גם בתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית המשפט המחוזי, אין בניצני הליך השיקום של המערער כדי להצדיק הקלה בעונשו בשלב זה. נתנו דעתנו גם על שיקולים לקולא שעליהם עמד ב"כ המערער, הם עומדים לזכותו של המערער, גם במבט צופה פני עתיד.

11. על סמך האמור, החלטנו לדחות את הערעור.

ניתן היום, ב' באייר התשע"ח (17.4.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט